

God Jul og Godt Nytt År!!!

I året 2023 har Skåtøy blitt et bedre sted å bo, med økt trivsel og lokale arbeidsplasser, blant annet takket være kafeen. I 2024 må vi legge oss i selen for å videreføre den gode trenden – vi trenger tilflytting av familier og flere nye lokale aktiviteter med arbeidsplasser.

Tor D

Desember 2023 nr 151

Skåtøy Flaskepost

epost: skatoy.flaskepost@gmail.com
mobil: 90678830

Skåtøy Kafe

SØRvisepris 2023

Gleden var stor både for troikaen bak disken og de trofaste fredagsgjestene på Skåtøy Kafe 15. desember.

På veggen hang «vandrepokalen» som viser at Skåtøy Kafe ble vinnere av årets SØRvispris i Kragerø. Når stemmene ble talt opp fikk de noen få stemmer mere en «erkevennen» Smauet med Martin og Helena i Kragerø.

Kunstverket er laget av Ivar Skogvold og bærer tittelen «The only Wok'n Roll», og det blir hengende på veggen til neste års vinner av SØRvisprisen får det.

I tillegg til heder og ære vanker det kr 25000 til velferdstiltak.

Prisen deles årlig ut på femtende året av Sparebanken SØR, lokalavisa KV og Kragerø Næringsforening. Prisen er velfortjent, og troikaen på kafeen med alle ansatte har gjort en imponerende innsats siden starten i våres. Ikke minst setter vi lokale stor pris på at de holder helgeåpent i den stille årstid, og nå venter vi bare på at fastlandsfolket snart vil oppdage at det går an å avlegge Skåtøy et helgebeseøk også utenom sommeren.

Det er bare å gjøre som ungene på montessoriskolen – de tar jo ferge fram og tilbake daglig hele skoleåret.

Med sang og stående ovasjoner ble troikaen på kafeen hedret av fredagsgjestene for sin innsats.

Ved nærmere ettertanke slår det meg at begge av årets finalister egentlig er vinnere, og ser en på lista over 14 tidligere vinnerne er de i godt selskap. Lista er velsignet fri for SPA hotell, Beach Club

og andre stordrifts virksomheter. De fleste tidligere vinnere er små virksomheter som tar hensyn til og tilpasser seg Kragerøs egenart, mangfold og livet i de små forhold.

Jeg tror folks årlige stemmer på SØR-visprisen uttrykker hvordan folk egentlig ønsker videreutvikling av tjenester og tilbud i kommunen vår.

Noe å tenke på – for planene til våre byråkrater, politikere og byutviklere?

Tor D

ROMJULSBINGO på kafeen

50 år etter spillegalskap for første gang satt en støkk i trauste Skåtøyfolk med bingorop, får vi nå høre slike rop igjen fredag 29. desember på kafeen.

Dette blir en «back to the seventies» opplevelse, med mimring for de eldste av oss, og forundring over folkelig galskap for de yngre, født fra 1970 og utover?

Her blir det ikke noe tull for kafeen har fått tak i profesjonelle bingoverter, slik som vi husker de - med høy røst, tydelig distinksjon, og med en slepende stemme leser de opp de lykkebringende tall for å overdøve et skravlende, ukonsentrert og storrøykende publikum. (For å få til autentisk atmosfære søkte kafeen også dispensasjon fra røykeloven, men det fikk de dessverre ikke til).

SKÅTØY KAFÉ

ROMJULS-BINGO

FREDAG 29. DESEMBER
KAFÉ VANLIG ÅPEN FRA 15:00

BINGO STARTER FRA KL 17:00.

VI TAR FLER RUNDER DERSOM MANGE
VIL DELTA. INGEN PÅMELDING.

KOSTNAD: FRIVILLIG DONASJON
TIL KIRKENES BYMISJON.

Det første bingoropet i Kragerø lød 1. februar 1968, ifølge Kragerø Blad. Først ute med Bingo var ungdomsklubben i Kragerø i et fredagsmøte på Sjømannshjemmet. Akkurat som for nymotens facebook dabbet ungdommens interesse rask av, men den nymotens bingoen slo etter hvert godt an blant mange av den eldre garde.

Bingo ble snart både landsomfattende, mangfoldig, og de spillegale tok Bingo på største alvor. Et eksempel på det var at når man startet med varianten radiobingo på nærradioen i Kragerø, da rykket ihuga bingospillere inn følgende annonse i lokalavisa.

IKKE RING TIL OSS
onsdag kl. 20.30–22.00.
*Ella Olsen, Kristoffer Olsen,
Gunn E. Eidisen og Marianne
Kristiansen.*
Vi spiller Radiobingo.

Det første bingoropet på Skåtøy, lød ifølge Kragerø Blad den 21. juli 1971 (og uka etter på Bråtøy), fordi da arrangerte Skåtøy syforening basarer der med bingo som attraksjon. Og alle inntektene fra disse to basarene, midt i fellesferien, skulle gå til en ny løper i Skåtøy kirke.

Lokalavisa skriver:

«Man kan kose seg med den lille, 2

tilfredsstillende tanken at man egentlig gjør noe godt selv om man tilfredsstiller spillefeberer disse onsdagskveldene»

(Bedehusmentaliteten spøkte fremdeles i krokene på misjonshus og skoler, der alle spill var syndige greier. Pengespill var ekstra syndig, men når overskuddet gikk til kirken var det greit).

Bingo fikk aldri skikkelig fotfeste på Skåtøy, og etter noen få år forble det et byfenomen som mange av oss ristet litt på hodet over. Om det spilles bingo på fastlandet fremdeles er ukjent for Flaskeposten, men inntil for få år siden husker vi det dystre bingolokalet på Lilletorvet, der det foregikk noe i stillhet bak nedrullede gardiner. Hva det var vet vi ikke, men fra plattingen foran Lille Kragerø kunne vi stadig se voksne mennesker komme ut på rappa foran bingolokalet for å ta seg en røyk.

Skåtøy Vel forsøkte seg noen ganger på 70 tallet med bingo for å piffe opp interessen hos folk for å komme seg på medlemsmøter når viktige saker for øya skulle diskuteres.

Om arbeidet med å øke fast bosetting på øya i 1974 fikk noe drahjelp fra bingoen er vel høyst usikkert.

Om bingo på Skåtøy i 2023 gir resultater for fast bosetning er heller ikke godt å si, men det er en hyggelig romjulshest på pengene vi spiller bort i alle fall skal gå til kirkens bymisjon.

Tor D

Værgalskap

Denne spalten, myntet på helårs koggkjøreres bekymring for is, har ligget død lenge. Som kjent er det lite vi kan gjøre med været utenom å prate om det, men hvorfor vi likevel prater så mye om dette fenomenet vi ikke kan gjøre noe med er et mysterium?

Væreffekten av global oppvarming i Norge blir populærforklart med tre ord: **Varmere, våtere, villere.**

Kompliserte matematisk klimamodeller beregner blant annet temperaturstigningen pga CO² utslipp for hele kloden. For oss i Norge virker verken det optimistiske

Parismålet med en temperaturstigning på 1,5 °C, eller de mer pessimistiske 2-3 °C scenarioer avskrekkende, hadde det ikke vært for at været blir våtere og villere.

Økende vannstand ser heller ikke ut til å være et stort problem på våre trakter av kysten, takket være at pågående landheving langt på vei kompenserer for økt vannstand fra global oppvarming.

Villere vær?

Det er jo helt vilt når Fjordbåtselskapet starter med isruter tidlig i desember, slikt setter en støkk i koggfolket?

Dette er imidlertid helt i tråd med klimamodellene som sier at, når været blir villere hjelper det ikke alltid at gjennomsnittstemperaturen øker litt, hvis temperaturvariasjonene øker mye.

Villere temperatur betyr at kalde og varme perioder kan bli både kaldere og varmere enn før, selv om gjennomsnittstemperaturen øker.

Tilsvarende villere effekter er det for regn og vind også, med våtere og tørrere perioder enn før, og flere og sterkere stormer enn før.

I skjærgården vår har vi heldigvis minimal fare for ras og flom. Og vi er ganske godt beskyttet mot vind og storm også, mens vi er mer sårbare for vannmangel og tørke.

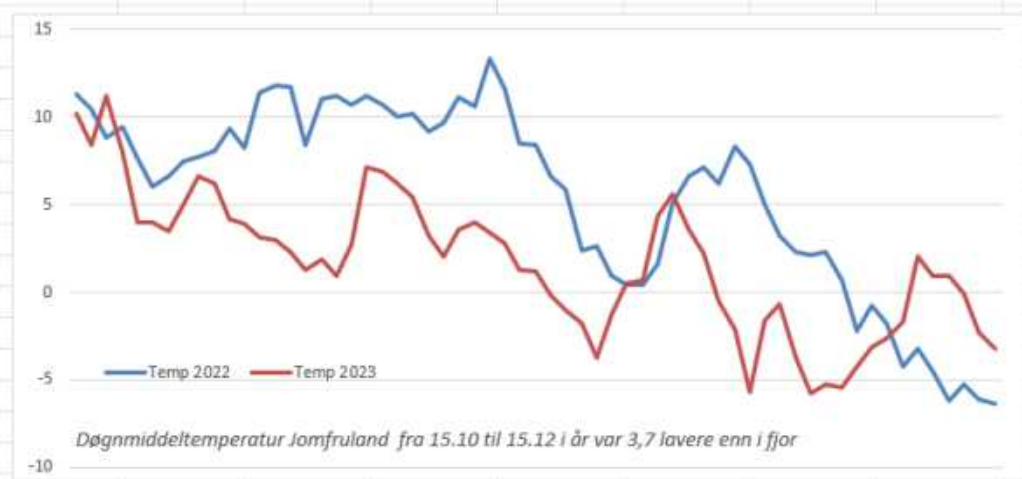
I store deler av Norge ser vi allerede nå økning i skader og problemer fra regn, ras, flom og vind forårsaket av temperaturstigningen som så langt er på ca 1 °C.

Det gamle værtegnen for isvinter, ved at Alkeknotten er på plass i buktene våre, er tilfellet i år igjen. Tegnet har ikke stemt særlig godt for de siste par-tre tiårene. Jeg tror ikke vi kan stole verken på Alkeknott eller isruter når det gjelder å spå om muligheter for helårs koggkjøring.

I går kveld (17. des.) var temperaturen helt vill, i løpet et par dager steg den fra -5-6 °C til +11 °C.

I stedet for å lete etter tegn i naturen for å underbygge spådommer om isvinter tror jeg vi heller må ty til matematiske modeller, sannsynlighetsberegninger og statistikk. Selv med to måneder bak oss, med adskillig kaldere vær enn normalt, er det ikke noen tvil om at kloden vår har blitt varmere. Og det betyr at hos oss vil gjennomsnittstemperaturen på lang sikt også øke ca. like mye som i resten av verden. I praksis betyr det at vi før eller siden på Skåtøy, etter en kuldeperiode, vil vi få varmere vær enn normalt, og da kan vi håpe på at denne varmeperioden kommer jo før jo heller, slik at isvinteren uteblir i år også.

Om det skulle være noen kompetente statistikere som leser dette regner jeg

med grov sjikane over mine lettvinde betraktninger rundt statistikk.

Jeg vet jo at i statistikken rår tilfeldighetene og ingen ting sikkert – om du får en sekser i et terningkast blir det ikke mindre sannsynlig at du får en sekser i neste kast også.

Slik er det med været også, det er ikke usannsynlig med en ny kuldeperiode i januar, fordi været i januar verken vet om, eller bryr seg om, at det var kaldt i november.

Med to måneder betydelig kaldere enn normalt før jul er nesten halvparten av vinterveden brukt før jul. Vedmangel er en enklere bekymring å mare om, enn bekymringen for en mulig isvinter!

Tor D

Juleverksted på Dønвика

Tradisjonen tro åpnet pensjonert glasskunstner Gerd Slåen huset i Dønвика i år igjen for unger fra montessoriskolen.

Her har hun fremdeles sitt verksted for å lage glasskunst med såkalt «fused-glass teknikk».

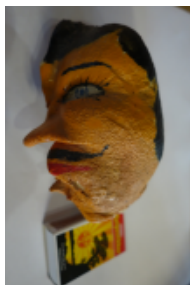
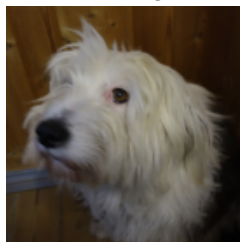
I år fikk vi besøk av 24 barn fra småtrinnet over to dager i puljer på 8 av gangen. Først måtte ungene gå på beina den lange veien gjennom skogen, mens hjemturen forgikk med en koggstur til Åsvika i vinterkulda. Slik får ungene et fint avbrekk i sin skolehverdag, og vi pensjonister på Dønвика får et minst like fint avbrekk i vår pensjonisthverdag – en vinn-vinn-situasjon for begge parter.

Å lage fusing glass er ikke lett fordi sluttresultatet først blir synlig etter at fargede glassbiter, som legges i mønster eller som et bilde, er smeltet sammen i en fusingovn.

Å se for seg et sluttresultat på forhånd krever lang erfaring, men det fine med denne teknikken er at alle enkelt kan lage noe av de skarpe fargede glassbitene som alle blir til glatte, avrundede og fine kunstverk etter en 8 timers runde i smelteovnen.

Dette blir til fine julegaver til mamma, pappa, venner og besteforeldre.

Blir det for lenge å sitte stille for små aktive kropper er det alltid mulig å kose litt med bikkja eller katta, eller høre på gamlefar i huset som forteller ukjente og litt skumle historier fra norrøn myologi eller hvalfangst.

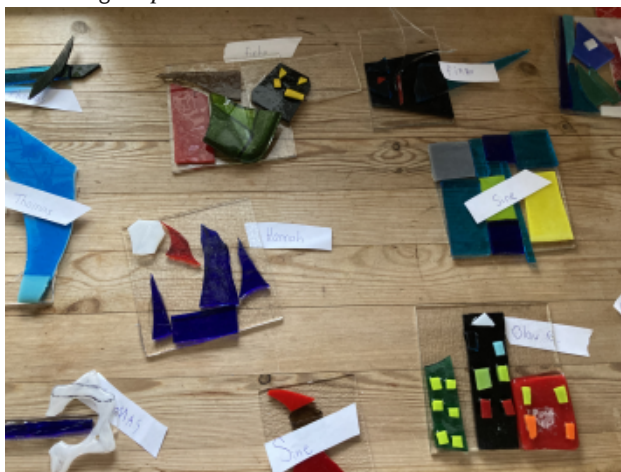

En barnekjær hund og et dekorert hvaløre fra 1950 tallet vekker glede og undring.

Tor D

Fargede, skarpe kantede glassbiter legges på en klar glassplate

Kunstverkene med navnelapper er klar til å smeltes i fusingovnen

For å skjære til skarpe glassbiter trengs litt hjelp

Etter smelting blir dette til fargerike små kunstverk som kan henges på veggen.

Det skjer på Skåtøy

Skåtøy Kafe

Kafeen er åpen følgende dager i jula
Fre 22 des fra 15 til 21 (Vi serverer pizza)
Fre 29 des fra kl 15 til 21 Husk bingo!
NB!!!! sjekk hjemmeside for endringer

Velkommen

I jan./feb. kun fredagsåpent (vi pusser opp leilighet resten av helga)
Følg kafeen på **Facebook** og **Instagram** for endringer, meny og ting som dukker opp.

Møteplassen Skåtøy kafe.

Kafeen ønsker innspill fra oss innfødte og andre Skåtøyvenner om temaer, arrangementer og aktiviteter som kan bidra til at kafeen blir vår møteplass hele året.

Tor D

Huskestua på Lokalet

Vi ønsker dere alle **God Jul og Godt Nytt År** og ser fram til å møtes igjen i februar.

Styret

Andre helårs tilbud, klikk på **blå tekst**)

Filmmakeriet på Skåtøy May Hvistendal (se hjemmeside)

Catering Solutions Helleseng (se hjemmeside)

Eidkilen Bakeri (se facebook, sesongdrift)

Sjekk hjemmeside for detaljer: www.skatoiyifarta.no

Skåtøy Kirke

Gudstjenester i Skåtøy kirke.

Søndag 24. desember. Julegudstjeneste kl.1400

Prest: Trond Engnes. Organist: Jorunn Myre

Offer til: Kirkens Nødhjelp

Velkommen Skåtøy menighetsråd!

Lokalet på Skåtøy - vinterprogram (følg med på Facebook?)

27.januar.2024, håper vi på å stille i stand til fest, det blir konsert/pubkveld. Mer info kommer.

Hilsen styret i Stiftelsen Skåtøylokalet

Sjekk på nett? **Tidligere Flaskeposter?**

Skole?

